

มาตรฐานการจัดวางระบบควบคุมภายใน ของ อปท.

ตาม

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

.....
มาตรฐานการควบคุมภายใน ตามระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน ฯ คือ

- (1) อปท. มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายใน
- (2) อปท. (นายก. อปท.) แจ้งให้ทุกสำนัก/กอง จัดวางระบบควบคุมภายในของสำนัก/กอง
- (3) สำนัก / กอง มีคำสั่งแบ่งงานภายในสำนัก/กอง
- (4) อปท. ดำเนินการตามระบบควบคุมภายในที่ได้กำหนดไว้ และรายงานตามแบบฟอร์ม ต่อ

ผู้กำกับดูแล และ คตง. ตามระยะเวลาที่ระเบียบ ฯ กำหนด

(5) อปท. ติดตามประเมินผลการจัดวางระบบควบคุมภายใน ครบถ้วนทั้ง 5 องค์ประกอบ ตามที่ระเบียบ ฯ กำหนด คือ

- (5.1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม
- (5.2) การประเมินความเสี่ยง
- (5.3) กิจกรรมการควบคุม
- (5.4) สารสนเทศและการสื่อสาร
- (5.5) การติดตามประเมินผล

ข้อเสนอแนะการจั้ดวางระบบควบคุมภายใน อปท.

1. ความหมาย

1.1 ระเบียบฯ หมายถึง ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

1.2 การจั้ดวางระบบควบคุมภายใน คือ การจั้ดวางระบบควบคุมภายใน ตามระเบียบฯ ข้อ 5 หมายถึง การปรับปรุงระบบควบคุมภายในเดิม หรือ จั้ดวางระบบควบคุมภายในใหม่ แล้วรายงานผลดำเนินการตามแบบฟอร์มที่ ระเบียบฯ ข้อ 5 กำหนด

1.3 การติดตามประเมินระบบการควบคุมภายใน คือ การติดตามประเมินระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบฯ ข้อ 6 หมายถึง การประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน ที่ได้จั้ดวางไว้แล้ว (ตามระเบียบฯ ข้อ 5) เมื่อติดตามประเมินความเพียงพอพร้อมจัดทำแผนการปรับปรุงระบบควบคุมภายในแล้ว จัดทำรายงานตามแบบฟอร์มที่ระเบียบฯ ข้อ 6 กำหนด

1.4 รอบระยะเวลาดำเนินการจั้ดวางระบบควบคุมภายใน หมายถึง รอบปีงบประมาณ เช่น ปีงบประมาณ 2550 คือ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2549 - 30 กันยายน 2550

2. ระบบการควบคุมภายในที่ดีมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน

ระบบการควบคุมภายในที่ดีมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน คือ การที่ อปท. ได้จั้ดวางระบบควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ดังนี้

2.1 อปท. ได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจั้ดวางระบบควบคุมภายใน

2.2 ผู้บริหารได้แจ้งให้ทุกสำนักกอง จั้ดวางระบบควบคุมภายในของสำนักกอง

2.3 สำนักกองมีคำสั่งแบ่งงานภายในของสำนักกอง

2.4 อปท. ดำเนินการจั้ดวางระบบควบคุมภายใน และ ติดตามประเมินระบบการควบคุมภายใน ตามแบบฟอร์มที่ระเบียบฯ กำหนด

2.5 อปท. วิเคราะห์ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน ตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ

2.5.1 สภาพแวดล้อมของการควบคุม

2.5.2 การประเมินความเสี่ยง

2.5.3 กิจกรรมการควบคุม

2.5.4 สารสนเทศและการสื่อสาร

2.5.5 การติดตามประเมินผล

3. ระดับของการจัดวางระบบควบคุมภายใน

ระบบควบคุมภายใน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

- (1) ระดับส่วนงานย่อย หรือระดับหน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง)
- (2) ระดับองค์กร (อบจ. เทศบาล อบต.)

4. การจัดวางระบบควบคุมภายใน

4.1 การจัดวางระบบควบคุมภายในตามระเบียบ ฯ ข้อ 5

4.1.1 ระดับส่วนงานย่อยหรือหน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง)

- (1) แบบฟอร์มการรายงาน ใช้ แบบ ค. 1 แบบ ค. 2 และ แบบ ค.3 ได้แก่

- แบบ ค.1 คือ รายงานความคืบหน้าในการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ใช้สำหรับการรายงานในระดับส่วนงานหรือหน่วยงานย่อย

- แบบ ค.2 คือ ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และกิจกรรมการควบคุม

- แบบ ค.3 คือ แผนการปรับปรุงการควบคุมภายในระดับหน่วยงาน

- (2) เมื่อสำนัก/กอง จัดวางระบบควบคุมภายในเสร็จแล้วจัดส่งรายงาน แบบ ค.1

แบบ ค. 2 และ แบบ ค.3 ให้คณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในในระดับองค์กร (เลขานุการฯ) ดำเนินการต่อไป

4.1.2 ระดับองค์กร (อบจ. เทศบาล. อบต.)

- (1) แบบฟอร์มการรายงาน ใช้ แบบ ค. 1 และ แบบ ค.4 ได้แก่

- แบบ ค.1 คือ รายงานความคืบหน้าในการจัดวางระบบการควบคุมภายในขององค์กรใช้สำหรับการรายงานในระดับองค์กร

- แบบ ค.4 คือ แผนการปรับปรุงการควบคุมภายในระดับองค์กร เป็นแบบฟอร์มที่ใช้ในระดับหน่วยรับตรวจ (อบจ. เทศบาล อบต.)

(2) รวบรวมการรายงานจาก แบบ ค.1 ของทุกสำนัก/กอง มาจัดทำเป็นแบบ ค.1 ในระดับองค์กร และ สรุปรวบรวม แบบ ค. 3 ของทุกสำนัก/กอง มาจัดทำ แบบ ค.4 ในระดับองค์กร

(3) ส่งรายงานการจัดวางระบบควบคุมภายใน ในระดับองค์กร (แบบ ค.1 และค.4) ให้ ผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ) และสำเนาส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และกระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

4.2 การติดตามประเมินระบบควบคุมภายใน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 6

4.2.1 ระดับส่วนงานย่อยหรือหน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง) จัดทำเรียงลำดับ ดังนี้

(1) แบบฟอร์มการรายงาน เริ่มต้นด้วย แบบติดตาม ค.3 (ในปีแรก สำหรับในปีต่อไปใช้ แบบติดตาม ป.ย. 3)

//(2) สำนัก/กอง

(2) สำนัก/กอง ต้องวิเคราะห์ประเมินระบบควบคุมภายใน ตามองค์ประกอบ มาตรฐานการควบคุมภายใน 5 ข้อ (ผนวก ค.) ดังนี้

(2.1) ฝ่ายต่างๆ ในสำนัก/กอง จัดทำแบบ ป.ย. 2-1 แล้วจัดส่งให้เลขานุการ จัดวางระบบควบคุมภายใน ของสำนัก/กอง

(2.2) เลขานุการจัดวางระบบควบคุมภายในของสำนัก/กอง รวบรวมแบบ ป.ย. 2-1 มาจัดทำเป็นแบบ ป.ย. 2 ของสำนัก/กอง

(3) เพื่อความน่าเชื่อถือของระบบการควบคุมภายใน ของสำนัก/กอง ระเบียบฯ กำหนดให้ประเมินความสมเหตุสมผลของระบบควบคุมภายใน ตามแบบสอบถาม (ผนวก ง) แต่เนื่องจากกระทรวงมหาดไทย ได้สั่งการให้ กองคลัง/ส่วนการคลัง อปท. รายงานการดำเนินการด้านการเงินการคลัง ตามแบบสอบถามให้กระทรวงมหาดไทย ทราบ ทุกงวด 3 เดือน ฉะนั้น เพื่อเป็นการประหยัด ลดขั้นตอนการทำงาน กองคลัง/ส่วนการคลัง สามารถประเมินความน่าเชื่อถือของระบบการควบคุมภายใน โดยใช้แบบสอบถาม แทนแบบสอบถามได้ ส่วนสำนัก/กองอื่น สามารถปรับใช้แบบสอบถามมาเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ประเมินผลได้ เช่นกัน โดยนำบทบาทภารกิจของสำนัก/กอง เข้าไปแทนภารกิจด้านการเงินการคลัง เพื่อวิเคราะห์ประเมินผล ตามภารกิจหน้าที่ของสำนัก/กอง ตน ต่อไป

(4) ก่อนเรียงลำดับความเสี่ยง สูง กลาง ต่ำ ที่จะต้องนำมาวางแผนการปรับปรุง (บริหารความเสี่ยง) การควบคุมภายใน โดยลงรายการ ใน แบบ ป.ย. ให้นำความเสี่ยง จากแบบติดตาม ค.3 ที่ได้เครื่องหมาย ★ ✓ X O และ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ มาสรุปในกระดาษทำการ ก่อน เพื่อเรียงลำดับ สูง กลาง ต่ำ ตามลำดับ

(5) นำความเสี่ยงจาก แบบติดตาม ค.3 ที่ได้เครื่องหมาย X และแบบติดตาม ค. 3 ที่ได้เครื่องหมาย O และ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ จากกระดาษทำการ มาเรียงลำดับ ในแบบ ป.ย. (แบบประเมินการควบคุมภายใน) เพื่อนำความเสี่ยงสูง มาจัดทำแผนการปรับปรุงหรือบริหารความเสี่ยงก่อน เพื่อกำจัดความเสี่ยงให้หมดไปหรือลดความเสี่ยงให้น้อยลง

(6) นำความเสี่ยงระดับสูงในแบบ ป.ย.มาจัดทำแผนการปรับปรุง(การบริหาร ความเสี่ยง) ในแบบ ป.ย. 3 ก่อน ต่อไปจัดทำแผนการปรับปรุงระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ เรียงลำดับกันไป

(7) เมื่อจัดทำแผนการปรับปรุง (บริหารความเสี่ยง) แล้ว สำนัก/กอง ต้องแสดง เหตุผลความเพียงพอของการควบคุมหรือแสดงจุดอ่อนของการควบคุม โดยจัดทำคำรับรองเป็นหนังสือ ว่าสำนัก/กอง มีระบบการควบคุมภายในที่ไม่พบจุดอ่อนฯ (แบบที่ 1) หรือมีระบบการควบคุมภายในที่ พบจุดอ่อนฯ (แบบที่ 2) ตามแบบ ป.ย. 1

(8) สำนัก/กอง จัดส่ง แบบติดตาม ค.3,แบบ ป.ย. 2-1,แบบ ป.ย.2 ,แบบปม.,แบบ ป.ย.3 และ แบบ ป.ย.1 ให้คณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในขององค์กร(เลขานุการ จัดวางระบบควบคุมภายในระดับองค์กร)

4.2.2 **ระดับองค์กร** (อบจ. เทศบาล อบต.) จัดทำเรียงลำดับ ดังต่อไปนี้

- (1) ปรับแบบติดตาม ค.3 เป็นแบบติดตาม ค.4 (ต่อไปเป็นแบบติดตาม ปอ.3)
- (2) ปรับแบบ ป.ย.2-1 เป็นแบบ ปอ.2-1
- (3) ปรับแบบ ป.ย.2 เป็นแบบ ปอ.2
- (4) ปรับแบบ ป.ย.3 เป็นแบบ ปอ.3
- (5) ปรับแบบ ป.ย.1 เป็นแบบ ปอ.1
- (6) รวบรวมแบบตามข้อ (1) – (5) ส่งให้ผู้ตรวจสอบ 2 ทาง คือ

(6.1) ส่งให้ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบ / สอบทานประเมินการควบคุมภายในของ สำนัก/กอง ต่าง ๆ ตามแบบ **ป.ส.** (รายงานผลการสอบทานการประเมินการควบคุมภายใน) ซึ่งการตรวจสอบรับรองมี 2 แบบเช่นเดียวกัน คือ **แบบที่ 1 กรณีไม่พบข้อบกพร่องหรือข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ** กับ **แบบที่ 2 กรณีพบข้อบกพร่อง หรือข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ**

(6.2) ส่งให้เจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสตรวจสอบรับรอง สำนัก/กอง ตามแบบ **ป.ย.1-9** (หนังสือรับรองการควบคุมภายในของเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโส) ซึ่งตรวจสอบรับรอง 2 แบบเช่นเดียวกัน คือ **แบบที่ 1 กรณีไม่พบจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญ** กับ **แบบที่ 2 กรณีพบจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญ**

(7) เมื่อผู้ตรวจสอบตามข้อ (6.1) และข้อ (6.2) ตรวจสอบรับรองระบบการควบคุมภายใน ของ สำนัก/กอง แล้ว เลขานุการคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในขององค์กรมารวบรวมประเมินระบบควบคุมภายในระดับองค์กร (อบจ. เทศบาล อบต.) โดยจัดทำ

(7.1) จัดทำ**ครั้งแรกให้ แบบติดตาม ค.4** (รายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในระดับองค์กร) **รายงานงวดต่อไปให้แบบติดตาม ปอ.3** (รายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของงวดก่อน – ระดับองค์กร)

(7.2) **แบบ ปอ.2** (สรุปผลการประเมินองค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน)

(7.3) **แบบ ปอ.3** (แผนการปรับปรุงระบบควบคุมภายในระดับองค์กร)

(7.4) **แบบ ปอ.1** (รายงานความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของหัวหน้าหน่วยงาน)

(7.5) **แบบ ป.ส.** (แบบที่ 1 กรณีไม่พบข้อบกพร่องหรือข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญกับ **แบบที่ 2** กรณีพบข้อบกพร่อง หรือข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ)

(8) จัดส่งแบบตามข้อ (7.1) – (7.5) ส่งให้ คตง. ผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) และกระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

5. การรายงาน

5.1. กรณียังไม่ได้จัดวางระบบควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 5

5.1.1 ให้จัดวางระบบควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 5 ของงวดปีงบประมาณ 2550 (งวดวันที่ 1 ตุลาคม 2549 – วันที่ 30 กันยายน 2550) โดยไม่ต้องย้อนไปดำเนินการในงวดปีก่อน แล้วรายงาน ผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) และ สำเนาส่ง คตง. (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน) และ กระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ตามแบบฟอร์มที่ระเบียบฯ ข้อ 5 กำหนด ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2549

5.1.2 ณ วันที่ 30 กันยายน 2550 ติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 6 (ครั้งแรก) ของงวดวันที่ 1 ตุลาคม 2549 – วันที่ 30 กันยายน 2550 แล้วรายงาน คตง. (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน) ผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) และ กระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ตามแบบฟอร์มที่ระเบียบฯ ข้อ 6 กำหนด ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2550

5.2. กรณีจัดวางระบบควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 5 แล้ว แต่ไม่ถูกต้องตามมาตรฐานการควบคุมภายใน ตามระเบียบฯ

5.2.1 ให้ปรับปรุงระบบควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 5 หรือ จัดวางระบบควบคุมภายใน ขึ้นมาใหม่ ของงวดปีงบประมาณ 2550 (งวดวันที่ 1 ตุลาคม 2549 – วันที่ 30 กันยายน 2550) แล้ว รายงานผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) และ สำเนาส่ง คตง. (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน) และ กระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ตามแบบฟอร์มที่ระเบียบฯ ข้อ 5 กำหนด ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2549

หมายเหตุ วิธีการปรับปรุงระบบควบคุมภายใน หรือ จัดวางระบบควบคุมภายในขึ้นมาใหม่ ให้ปฏิบัติตาม “ผังภาพ ขั้นตอนวิธีการปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบฯ ข้อ 5”

5.2.2 ณ วันที่ 30 กันยายน 2550 ให้ติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 6 ของงวดวันที่ 1 ตุลาคม 2549 – วันที่ 30 กันยายน 2550 แล้วรายงาน คตง. (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน) ผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) และ กระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ตามแบบฟอร์มที่ระเบียบฯ ข้อ 6 กำหนด ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2550

หมายเหตุ วิธีการติดตามประเมินระบบควบคุมภายใน ตามระเบียบฯ ข้อ 6 ให้ปฏิบัติตาม “ผังภาพ ขั้นตอนวิธีการติดตามประเมินระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบฯ ข้อ 6”

5.3 กรณีจัดวางระบบควบคุมภายในตามระเบียบ ฯ ข้อ 5 ของวงบิงบประมาณ 2545 ซึ่ง สดง. ขยายเวลาให้แล้วเสร็จในบิงบประมาณ 2547 ถูกต้องได้มาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบ ฯ แล้ว แต่ยังไม่ติดตามประเมินระบบควบคุมภายใน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 6 ของวงบิงบประมาณ 2547 และวงบิงบประมาณ 2548

5.3.1 ณ วันที่ 30 กันยายน 2549 ให้จัดทำรายงานติดตามประเมินระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 6 โดยใช้ข้อมูลเดิมที่จัดวางไว้แล้ว ตามระเบียบ ฯ ข้อ 5 โดยไม่ต้องยื่นไปรายงานของวงบิงบประมาณ 2547 หรือวงบิงบประมาณ 2548 แล้วรายงาน คตง. (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน) ผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) และ กระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ตามแบบฟอร์มที่ระเบียบ ฯ ข้อ 6 กำหนด ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2549

5.3.2 สำหรับวงบิงบประมาณ 2550 ณ วันที่ 30 กันยายน 2550 ให้ติดตามประเมินระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 6 ของวงบิงบวันที่ 1 ตุลาคม 2549 - 30 กันยายน 2550 แล้วรายงาน คตง. (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน) ผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) และ กระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ตามแบบฟอร์มที่ระเบียบ ฯ ข้อ 6 กำหนด ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2550

5.4 กรณีดำเนินการ ตามระเบียบ ฯ คตง.ดังกล่าว ถูกต้องครบถ้วน แล้ว

ให้ปรับปรุงระบบควบคุมภายใน ตลอดเวลาที่มี " ความเสี่ยง " สำหรับการรายงานให้รายงานการติดตามประเมินระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 6 ตามแบบฟอร์มที่ระเบียบ ฯ ข้อ 6 กำหนด รายงานต่อ คตง. (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน) ผู้กำกับดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) และกระทรวงมหาดไทย (กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ภายใน 90 วันหลังสิ้นบิงบประมาณ

หมายเหตุ

1. การปรับปรุงระบบควบคุมภายใน หรือ จัดวางระบบควบคุมภายในขึ้นมาใหม่ ตามระเบียบ ฯ ข้อ 5 ให้ปฏิบัติตาม " ผังภาพ ขั้นตอนวิธีการปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 5 "
2. การติดตามประเมินระบบควบคุมภายใน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 6 ให้ปฏิบัติตาม " ผังภาพ ขั้นตอนวิธีการติดตามประเมินระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบ ฯ ข้อ 6 "

ผังภาพ ขั้นตอนวิธีการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 5

๑. ก่อนดำเนินการปรับปรุง หรือ จัดวางระบบควบคุมภายในขึ้นมาใหม่

๑.๑. ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในขององค์กร (อบจ.เทศบาล.อบต.) ให้มีความชัดเจน ครบคลุม วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารกำกับดูแล สั่งการ ให้ปรับปรุงระบบควบคุมภายในใหม่

๑.๒. เมื่อปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในขององค์กรเสร็จแล้ว นายกษามีหนังสือแจ้งทุกสำนัก/กอง ให้ปรับปรุงการจัดวางระบบควบคุมภายใน ของสำนัก/กองให้ถูกต้องตามระเบียบฯ ข้อ ๕ (เพื่อติดตามประเมินระบบควบคุมภายใน แล้วรายงาน คตง. ผู้กำกับดูแล กระทรวงมหาดไทย ภายใน 31 ธันวาคม ทุกปี ตามระเบียบฯ ข้อ 6)

๒. การปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบฯ ข้อ ๕ ดำเนินการดังนี้

ระดับหน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง)

ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงคำสั่งแบ่งงานภายในสำนัก/กอง

ออกคำสั่งแบ่งงานภายในที่ปรับปรุงใหม่

วิเคราะห์ประเมินระบบการควบคุมภายใน "เดิม" ตาม แบบ ค.๑

- ข้อมูลทั่วไป
- สรุปภารกิจและวัตถุประสงค์
- สภาพแวดล้อมการควบคุม
- ความเสี่ยงที่สำคัญและกิจกรรมการควบคุม
- สารสนเทศและการสื่อสาร
- การติดตามประเมินผล
- ผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผล

นำกิจกรรม"ความเสี่ยง"ที่ค้นพบจาก แบบ ค.๑ มาบันทึกลงใน แบบ ค.๒

จัดส่ง แบบ.ค. ๑ และ แบบ ค.๒ ไปให้ CENTER (เลขานุการฯจัดวางระบบควบคุมภายใน อบปท.)

ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องแล้วจัดทำแผนการปรับปรุงหรือแบบ ค.๑ แล้วจัดส่งให้ CENTER

นำระบบการควบคุมภายในที่ปรับปรุงใหม่ แบบ ค.๑ , แบบ ค.๒ และ แบบ ค.๓ และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายใน ของสำนัก/กอง , คำสั่งแบ่งงาน ของสำนัก/กอง เ็นเก็บเป็นรูปเล่ม (เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตามประเมินการจัดวางระบบการควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ ๖ ต่อไป)

ระดับองค์กร

แบบรายงานในระดับองค์กร ให้แบบ ค.๑ และแบบ ค.๔ เท่านั้น

รวบรวมประมวลแบบ ค.๑, ค.๒ และ ค.๓ ของทุกสำนัก/กอง
แล้วมาประมวลเป็นของ องค์กร (อบจ. เทศบาล. อบต.)

วิเคราะห์ประเมินระบบการควบคุมภายใน 'เดิม' ของสำนัก/กอง
รวบรวมดำเนินการ จัดทำแบบ ค.๑ ขององค์กร ประกอบด้วย

- ข้อมูลทั่วไป
- สรุปภารกิจและวัตถุประสงค์
- สภาพแวดล้อมการควบคุม
- ความเสี่ยงที่สำคัญและกิจกรรมการควบคุม
- สารสนเทศและการสื่อสาร
- การติดตามประเมินผล
- ผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผล

เมื่อจัดทำแบบ ค.๑ ขององค์กรเสร็จแล้ว COPY แบบ ค.๑, ค.๒ และ ค.๓ ของทุกสำนัก/กอง
เรียงลำดับกันลงมา

รวบรวมแบบ ค.๓ ของทุกสำนัก /กอง มาบันทึกในแบบ ค.๔ ขององค์กร

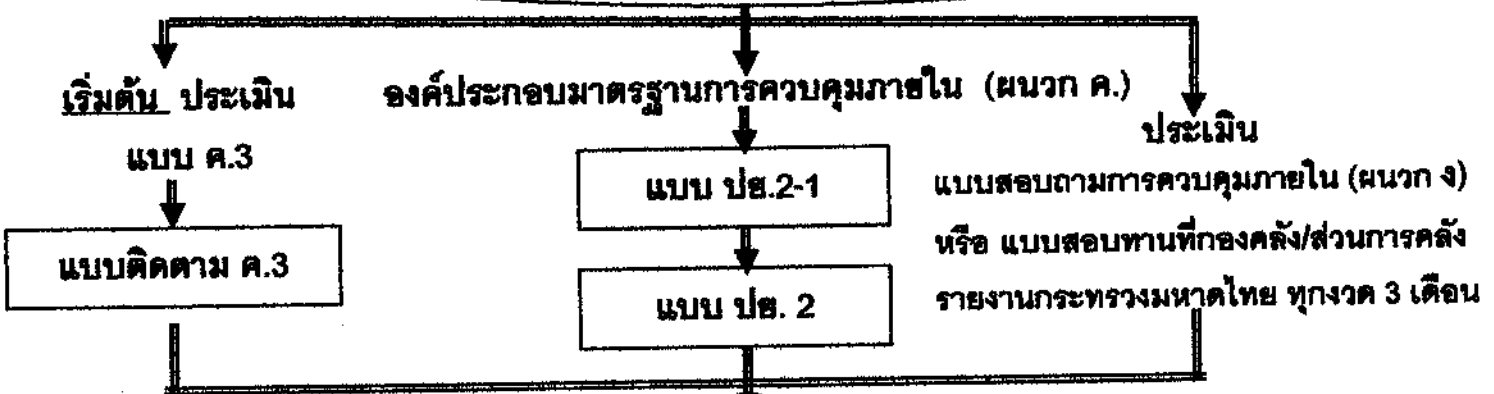
รวบรวมระบบการควบคุมภายในที่ปรับปรุงใหม่ ดังนี้-

- (๑) แบบ ค.๑ ระดับองค์กร , แบบ ค.๑, ค.๒ และ ค.๓ ของทุกสำนัก/กอง (ที่COPY ไว้) ,
และ แบบ ค. ๔
- (๒) สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในขององค์กร, สำเนา
หนังสือที่นายก. อบท. แจ้งทุกสำนัก/กอง ให้ปรับปรุงการจัดวางระบบควบคุมภายใน ของสำนัก/กอง
- (๓) รวบรวมเขียนเป็นรูปเล่ม จัดส่ง ผู้กำกับดูแล และสำเนาส่ง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
และกระทรวงมหาดไทย

(ตามระเบียบฯ ข้อ 5 จัดทำครั้งเดียว)

ผังภาพ ขั้นตอนวิธีติดตามประเมินระบบควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 6

ระดับส่วนงานย่อย/หน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง)

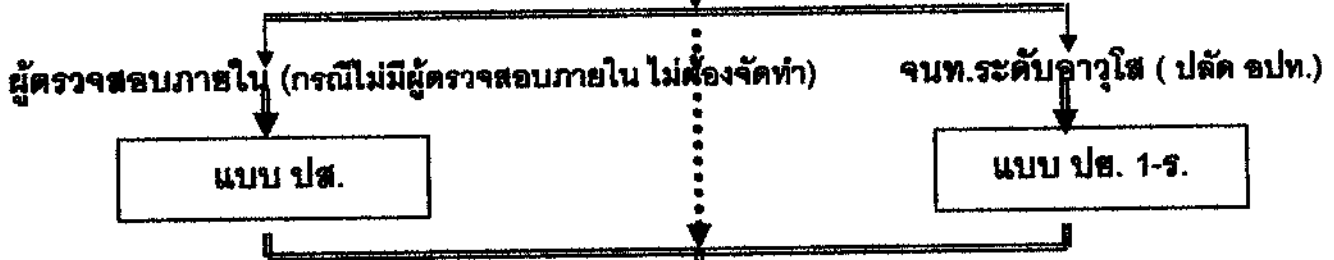
กระดาษทำการสรุปจุดอ่อน เพื่อ เรียงลำดับความเสี่ยง สูง กลาง ต่ำ

ระดับองค์กร (อบจ. เทศบาล อบต.)

Center (เลขานุการฯ) ประเมินในภาพรวมขององค์กร แล้วส่งให้ "ผู้ตรวจสอบ" 2 ทาง

แบบติดตาม ค.4 (ครั้งแรก)
ครั้งต่อไปใช้ แบบติดตาม ปอ.3
แบบ ปอ.2 - 1
แบบ ปอ.2
แบบ ปอ.3

รายงานผู้บริหารท้องถิ่น และออกรายงานส่ง

1. แบบติดตาม ค. 4(ครั้งแรก)
ครั้งต่อไปใช้ แบบติดตาม ปอ. 3
2. แบบ ปอ. 2
3. แบบ ปอ. 3
4. แบบ ปอ.1
5. แบบ ปส.

- คตง.
- ผู้กำกับดูแล
- กระทรวงมหาดไทย